

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fintha-Nagy Ádám ügyvéd (.....) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Jutasi György ügyvéd (.....) által képviselt (.....) alperes elleni kártérítés iránti perében a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 30-án kelt 16.G.41.840/2007/38. számú ítéletével szemben a felperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.798.000 (egymillió-hétszázkilencvennyolcezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes a perbeli követelését a 2007. szeptember 10-én kelt engedményezési szerződéssel szerezte megtól és a-tól (továbbiakban felperesi jogelődök).

A - későbbi nevén - és a felperesi jogelődök között számlaszerződés és vagyonkezelési szerződés állt fenn. A szerződések megkötésére-ral 1999. december 2-án, a-vel 1999. december 10-én került sor. A számlaszerződések rögzítették, a számlaszerződést abból a célból kötik meg, hogy a számlavezető az ügyfél részére a számlavezető üzletszabályzatában, az egyes ügylettípusokra vonatkozó keretszerződésekben,

valamint a jelen számlaszerződésben meghatározott szabályok szerint befektetési szolgáltatási, kiegészítő befektetési szolgáltatási, valamint árutőzsdei tevékenységet végezzen. A vállalta, az ügyfelet illető pénzt, dematerializált értékpapírt, fizikai értékpapírt a számlaszerződés rendelkezései szerint nyilvántartja, az ügyfél rendelkezése alapján a számlán terheléseket, jóváírásokat hajt végre, a számlán végrehajtott számlaműveletekről, valamint a számlák egyenlegéről az ügyfelet írásban tájékoztatja.

A vagyonkezelési szerződésben az ügyfél (megbízó) vállalta a szerződés aláírását követő nyolc napon belül a tulajdonában álló befektetés állomány vagyonkezelő birtokába adását. A birtokba adás történhetett készpénz esetén átutalással, a vagyonkezelő-nél vezetett számlájára. A vagyonkezelő a rendelkezésre bocsátást követő banki munkanapon állapította meg az induló vagyon nettó eszközértékét. A 2.2. pont szerint a megbízó azt az általános megbízást adta a vagyonkezelőnek, a vagyonkezelő a befektetési állományból kialakított portfóliót kezelje, ennek keretében saját döntése alapján a megbízó javára a saját nevében eljárva tőzsdén és tőzsdén kívül egyaránt értékpapírügyleteket kössön, egyéb befektetéseket eszközöljön, a portfólió elemeit az 1. számú mellékletben meghatározott rendelkezések figyelembevételével bármilyen befektetési eszközbe befektesse, a megbízó befektetési eszközeit a-nél megnyitott alszámlán nyilvántartsa, gondoskodjon a portfóliót alkotó értékpapírok kamat, hozam, osztalék és törlesztő szelvényeinek esedékességgel a portfólió javára történő beszedéséről. A 10.2. pontban a szerződés megszegésével, érvényességével, vagy értelmezésével kapcsolatos jogvitákra a kizárólagos illetékességét kötötték ki.

A 1999. november 17-én kelt határozatával jóváhagyott módosított üzletszabályzata rendelkezett egyebek mellett a portfólió-kezelési tevékenységről, az értékpapír számla, ügyfélszámla vezetéséről. A 6.2. pont szerint a társaság az ügyféllel kötött portfólió-kezelési megállapodás alapján az ügyfél által rendelkezésre bocsátott pénzeszközöket a portfólió kezelési megbízási szerződésben meghatározott feltételekkel kezeli. A társaság a kezelésre átadott pénzeszközöket befektetési eszközökbe fekteti, az így létrehozott portfólió hozadékát beszedi, és az állomány egyes elemeinek eladása és a pénzeszközök újra befektetése révén az optimálisan biztosítható hozam elérésére törekszik. A 11.1.2. pont szerint az ügyfélszámla az ügyfélnek vezetett olyan korlátozott rendeltetésű pénzforgalmi számla, amely kizárólag a Társaság befektetési, szolgáltatási tevékenysége körébe tartozó ügylethez kapcsolódó pénzforgalom és az értékpapírban foglalt kötelezettségen alapuló fizetéssel kapcsolatos elszámolás lebonyolítására szolgál. A társaság ügyfélszámlán tartja nyilván az ügyfelet megillető bevételt és a számláról teljesíti a számlatulajdonost terhelő kifizetést. A társaság az ügyfélszámlán végrehajtott műveletről a számlatulajdonost havonta egyszer postai úton számlakivonattal értesíti.

A fenti szerződéses jogviszony a-vel 2001. június 25-ig állt fenn, 2001. június 25-én a ügyfélállománya átruházással az alpereshez - korábbi nevén majd - került.

(Alperes engedély hiányában vagyonkezelési, illetve portfóliókezelési tevékenységet nem folytat.)

A az alperesi jogelőddel 2001. június 15-én értékpapír ügyfélszámla szerződést kötött. Alperesi jogelőd egyebek mellett vállalta a megbízó nevében, a megbízó javára olyan korlátozott rendeltetésű pénzforgalmi számla nyitását és vezetését, amely kizárólag a befektetési szolgáltatással és az értékpapírban foglalt kötelezettségen alapuló fizetéssel kapcsolatos elszámolás lebonyolítására szolgál (ügyfélszámla). Vállalta, a számlán nyilvántartja az értékpapírok nevét, össznévértékét, a megszerzésükre fordított összeget, a számlán jóváírt pénzösszeget, a megbízónak a számlával kapcsolatos megbízásait, a megbízások teljesítését, elszámolását, az értékpapírokon alapuló egyes követelések beszedését. Az értékpapírszámlán nyilvántartott értékpapírokkal kapcsolatos követelések összegét a megbízó számára vezetett ügyfélszámlán jóváírja, illetve a megbízó kérésére átutalást, illetve pénztári kifizetést teljesít. A számlán történt tranzakciókról a megbízó részére értesítéseket küld.

A és az alperes 2002. november 6-án megbízási keretszerződést kötött befektetési tanácsadásra. Az okiratban a szerződés megszegésével, érvényességével, vagy értelmezésével kapcsolatban keletkező jogvitákra a Budapesti Értéktőzsde és Árutőzsde Állandó Választottbíróság kizárólagos illetékességét kötötték ki.

....., mint megbízó és alperes, mint számlavezető 2003. május 15-én értékpapír ügyfélszámla szerződést és befektetési tanácsadási keretszerződést kötöttek.

Felperesi jogelődök 2003. június 18-i keltezésű, az alperes cégpecsétjével (..... és aláírással ellátott portfólió elszámolást kaptak. E szerintnál a 103.096.307 forint névértékű befektetési Alap befektetési jegy 146.305.000 forint árfolyam értéken, a-nél az 58.910.162 forint névértékű befektetési Alap befektetési jegy 83.600.000 forint értéken volt nyilvántartva.

..... 1999. december 7-én 30.000.000 forintot, 1999. december 15-én 10.000.000 forintot, 2001. január 8-án 20.000.000 forintot, 2002. március 7-én

45.000.000 forintot, 2002. szeptember 6-án 50.000.000 forintot utalt át az alperesi jogelődöknek.

Alperes, illetve jogelődei 2000. március 29-én 2.200.000 forintot, 2000. június 9-én 2.000.000 forintot, 2000. június 16-án 1.900.000 forintot, 2000. szeptember 5-én 7.500.000 forintot, 2002. október 3-án 20.000.000 forintot, 2002. november 25-én 15.000.000 forintot, 2003. január 24-én 15.000.000 forintot, 2003. május 30-án 15.000.000 forintot, 2007. július 8-án 31.588.105 forintot utaltak át részére.

A 1999. december 14-én 50.000.000 forintot, 2000. január 6-án 50.000.000 forintot, 2002. november 6-án 50.000.000 forintot utalt át az alperes jogelődeinek.

Az alperes jogelődei 2000. június 6-án 15.661.628 forintot, 2000. szeptember 6-án 10.000.000 forintot, 2001. május 15-én 28.500.000 forintot, 2002. május 9-én 21.000.000 forintot, 2003. július 3-án 56.753.786 forintot utaltak át a részére.

Felperes 2007. november 15-én előterjesztett, utóbb módosított keresetében alperest kártérítés címén elsődlegesen 139.606.109 forint és ezen összeg után 2003. június 18-tól a kifizetésig járó a jegybanki alapkamat kétszeres szorzatával megegyező mértékű késedelmi kamat, másodsorban 62.896.481 forint és ezen összeg után 2003. június 18-tól a kifizetésig járó a jegybanki alapkamat kétszeres szorzatával megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni. Elsődleges keresete összecszerűségét a 2003. június 18-i portfólió elszámolásokra alapítva, az azokban megjelölt árfolyamértékek és a jogelődei részére a portfólió elszámolást követően átutalt összegek különbözetében, másodlagos keresete összecszerűségét a jogelődei által az alperes és jogelődei részére átutalt összegek és a jogelődei részére az alperes és jogelődei által átutalt összegek különbözetében jelölte meg. A jogelődei és alperesi jogelődök, illetve alperes közötti szerződéses jogviszonyokra utalva előadta, a felek között elsősorban ügyfélszámla vezetési jogviszony jött létre, a pénzáadások ezen jogviszony keretében történtek, a vagyonkezelési szerződések csak az elméleti lehetőségét teremtették meg bizonyos pénzeszközök vagyonkezelésébe adásának. A vagyonkezelési szerződés 2.1.1. pontja szerint a vagyonkezelési szerződés aláírását követő 8 napon belül kerül sor a befektetési állomány vagyonkezelésébe adására, ezen okból sem kerülhettek a később átutalt összegek az alperesi jogelőd vagyonkezelésébe. Ennek ellenére alperes rendszeresen vásárolt a felperesi jogelődök tudta és beleegyezése nélkül értékpapírokat, az átutalt pénzeszközöket más ügyfelek értékpapírszámláira transzferálta, azzal sajátjaként rendelkezett, annak ellenére az ügyfélszámlán lévő pénz kizárólag az ügyfél rendelkezése szerinti célra használható fel, megsértve ezzel az Épt. 90.§ (1)-(2) bekezdésében és Tpt. 147.§ (1)-(2) bekezdésében foglaltakat. Alperes szervezete, működési rendje alkalmatlan volt a kirívó szabálytalanságok feltárására és orvoslására, megsértette az Épt.14.§ (1) bekezdés a)-b) pontjában, a Tpt.97.§ (3) bekezdésében foglaltakat is, amikor üzletágvezetőként a PSZÁF névjegyzékében nem szereplő alkalmazta. Alperes üzletszabályzatát is megszegte azzal, az ügyfelekkel fennálló

kapcsolataiban a szerződések megkötése és teljesítése során nem a tőle elvárható gondosságot tanúsította. Állította, a portfólió elszámolások a Pp.196.§ (1) bekezdés d) pontja értelmében teljes bizonyító erejű magánokiratnak, tartozáselismerésnek minősülnek, azokat alperes, illetve jogelődei tevékenységi körében állította ki, alperes képviselőjében eljárva írta alá. Ugyanakkor alperes üzletszabályzata szerint is „mind a társaság, mind az ügyfél felel az általa a másik félnek átadott adatok, információk valóságáért, pontosságáért és teljességéért”. Az általános szerződési feltételek betartása az alperest, mint szakcéget kifejezetten terheli, így minden kétséget a Ptk. 207.§-a szerint az ügyfél javára kedvező módon kell megítélni.

Hangsúlyozta, jogelődei nem rendelkeztek az átutalt összegek felhasználhatóságáról, azt alperes, illetőleg jogelődei vagyonkezelésébe nem adták. Az ügyfélszámla szerződés alapján nem volt alperesnek jogosultsága vagyonkezelési jogviszony alapján az ügyfélszámlán bármilyen terhelésre, a két jogviszony egymástól elkülönült, független jogviszony. A beutalt összegek nemcsak vagyonkezeléshez, hanem más befektetési szolgáltatáshoz is kapcsolódhattak. Az alperest terheli annak bizonyítása, tartozása nem áll fenn, a jogelődei számláin jóváírt összegeket mikor és mire, milyen felperesi megbízás, utasítás alapján használta fel, illetőleg, az ügyfélszámlára érkezett összegeket felperesi jogelődök alperesi vagyonkezelésbe adták, mégpedig minden egyes átutalás tekintetében.

Utolsó alkalommal jogelődei 2003. június 18-án kaptak portfólió elszámolást, ezt követően utalta át alperes a-nek az 56.753.786 forintot, mígnak a 31.588.105 forintot. Alperes 2003. július 14-én ugyanakkor a portfólió elszámolásban foglalttól eltérő befektetési állományról tájékoztatta, a kimutatásban foglaltakat vitatták. Alperes a mai napig nem számolt el a felperesi jogelődök értékpapír és ügyfélszámláján történt tranzakciókkal.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte.

A portfólió elszámolásokra nézve előadta, azok valószínűsíthetően bűncselekmény útján, bűncselekmény leplezése céljából készültek, ezért érvénytelen, joghatás kiváltására alkalmatlan, fiktív tartalmú okiratok, melyekre felperes jogot nem alapíthat. Vitatta, azok tőle származónak minősülnének, így rá nézve fizetési kötelezettséget sem keletkeztethetnek. cégjegyzési jogosultsággal nem rendelkezett, az írásbeli nyilatkozatok kiállítása során képviselőjének nem volt tekinthető, az elszámolások a Ptk. 242.§-a értelmében tartozáselismerésnek sem minősülnek. az ellene folyó büntetőeljárásban is elismerte a portfólió elszámolások valótlanágát, és igazságügyi tőkepiaci szakértő is azt állapította meg, „az ügyfelek nem a hivatalos brókercég által nyilvántartott portfólió-elszámolást, hanem egy „fiktív” portfólió -kimutatást kaptak”.

A másodlagos kereseti kérelem tekintetében állította, a számlákon portfóliókezelés folyt, így csak az annak keretében végrehajtott, illetve a felperes által vitatott tranzakciók vizsgálata után, a vagyonkezelési szerződések figyelembevételével lehet az összepszerűség tekintetében állást foglalni. Állította, felperes nem igazolta az ok-okozati összefüggés fennálltát és a kár bekövetkeztét sem, amennyiben pedig mégis kár érte, abban bizonyosan jogelődei is közrehatottak.

Kiemelte, mindkét felperesi jogelőd vagyonkezelési szerződést kötött jogelődjével, a szerződések 2.2 pontja értelmében a kialakított portfólió állományt a vagyonkezelő saját döntése alapján kezelhette, a likvidáció kivételével nem volt utasítható, de a vagyonkezelő sem tőke, sem hozamgaranciát nem vállalt, ugyanakkor ezen szerződésből eredő igények kizárólag a Tőzsdei Választottbíróóság előtt érvényesíthetők. A vagyonkezelési szerződések 2001. június 25-ig, az állomány átruházás időpontjáig voltak hatályban. Maga 2001. június 25-től vagyonkezelésre nem jogosult. Az állomány átruházása során nyitóállományának értéke 1.570.056 forint, a-é 19.453.725 forint volt, a felperesi jogelődök pénzbefizetései illetőleg a részükre történt kifizetések, valamint az állomány átruházáskor átvezetett állomány értéke közötti különbözet a vagyonkezelési jogviszony időszaka alatt keletkezett veszteségnek tekinthető. Az állomány átruházást követően 2003. június 18-ig számláján 95.000.000 forint befizetés és 96.588.105 forint kifizetés (+1.588.105) történt, a számláján 50.000.000 forint befizetés, és 77.753.786 forint kifizetés (+27.753.786) történt, az utolsó kifizetésekre a 2003. június 18-i portfólió elszámolást követően került sor. Hivatkozott arra is, a által jogelődje részére vezetett számla kivonatából az mutatható ki, a 1999. december 14-én 50.000.000 forintot, 2000. január 6-án további 50.000.000 forintot, 1999. december 7-én 30.000.000 forintot, december 15-én további 10.000.000 forintot utalt be induló vagyonként a számlára, a vagyonkezelés tényét a vagyonkezelési szerződéseken túl ezen kivonatok is bizonyítják. Az ügyfélszámla szerződés pedig kifejezetten rögzítette, alperesi jogelőd, ideértve a vagyonkezelést is, befektetési szolgáltatásokat végez az ügyfélszámlán e célból nyilvántartott vagyoneszközökkel. A felperesi jogelődök értékpapír- és ügyfélszámláján végrehajtott tranzakciókról „Értékpapír ügyfélszámla-kivonat”, „Pénzszámla kivonat”, „Értékpapírforgalmi kimutatás” és „Számlaforgalmi kimutatás”, Ügyfélszámlakivonat”, „Ügyfélkészlet”, elnevezésű dokumentumokat csatolt. A számláján nyilvántartott - (mínusz) 11.400.000 forint befektetési állományra figyelemmel ezen összeg erejéig beszámítási kifogással élt. Állította, amennyiben felperes igényét a számlaszerződésre alapítja, megalapozottan nem hivatkozhat a vagyonkezelési szerződéshez kapcsolódó portfólió elszámolásra, illetőleg nem tarthat igényt hozamra.

Az elsőfokú bíróság 2009. február 19-i tárgyaláson a Pp. 3.§-a alapján tájékoztatta felperest, őt terheli elsődleges kereseti kérelmével kapcsolatban annak bizonyítékokkal alátámasztása, a portfólió igazolásokban szereplő összegek valós kimutatást tartalmaznak. Alperes bizonyítási terhét abban jelölte meg, igazolja a felperesi jogelődök által az értékpapír számlára átutalt összegeknek mi lett a sorsa, azokkal milyen tranzakciókat bonyolítottak, a lebonyolított tranzakciókról a felperesi jogelődök tudtak-e, az ő beleegyezésüknek és rendelkezésüknek megfelelően történt-e az átutalt pénzösszeg kezelése, a tranzakciók lebonyolítását követően milyen összeg maradt az ügyfélszámlán ténylegesen.

Az elsőfokú bíróság 2010. szeptember 30-án kelt 16.G.41.840/2007/38. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte felperest 4.495.076 forint perköltség megfizetésére. Az ítélet indokolása szerint az elsődleges kereset azon okból megalapozatlan, a „Portfólió elszámolás” elnevezésű okiratok valótlan tartalmúak, mivel bűncselekmény leplezése céljából készültek, így ezen okiratokban foglalt adatokra a felperes jogos igényt nem alapíthat. A másodlagos kereseti kérelem tekintetében úgy foglalt állást, alperes kártérítésre bekövetkezett kár hiányában nem kötelezhető. Rámutatott, az állományátruházás 2001. június 25-i időpontjáig a felek között számlaszerződés és vagyonkezelési szerződés is volt. Erre tekintettel a számlára átutalt pénzösszeg a vagyonkezelési portfólió részének minősült, így a számlán levő forgalom a vagyonkezelési szerződés keretében kötött ügyletek alapján történt, a számla egyenlegét a vagyonkezelési ügylet keretében elért hozam/veszteség határozta meg. Amennyiben a felperes a számla egyenlegét kifogásolja, ez tartalmát tekintve a vagyonkezelési szerződésben írtak teljesítése kifogásolásának minősül, azonban a vagyonkezelési szerződés 10.2. pontjában erre választottbírói hatáskör van kikötve. A vagyonkezelési szerződés 2001. június 25-ével, az állományátruházással megszűnt, mivel az alperes a portfólió és vagyonkezelésre nem rendelkezett engedéllyel. Rögzítette, a 2001. június 25-ig befizetett összesen 100.000.000 forintot, kifizetésre került a részére ezen időpontig összesen 54.161.628 forint. 2001. június 25-ig befizetett összesen 60.000.000 forintot, kifizetésre került a részére ezen időpontig összesen 13.600.000 forint. A különbözetek a vagyonkezelés körében keletkezett veszteségnek minősülnek, melynek kifogásolására a felperes a vagyonkezelési szerződés 10.2. pontjára tekintettel választottbírói előtt jogosult.

A továbbiakban kitért arra, az állományátruházás és a portfólió értesítés kiállításának időpontja között a 50.000.000 forintot fizetett be, és összesen 77.753.786 forint került a részére kifizetésre, a különbözet plusz 27.753.786 forint. ezen időszakban összesen 95.000.000 forintot fizetett be, kifizetésre került a részére összesen 96.588.105 forint, így a különbözet javára plusz 1.588.105 forint.

Mindezek alapján megállapította, az átruházást követően felperesi jogelődöket nem érte kár, kár hiányában alperes kártérítési felelőssége megállapítására nincs lehetőség, a kereset elutasításának van helye. A kereset elutasítására figyelemmel az alperes beszámítási kifogásának a jogosságát már nem vizsgálta.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett jogi képviselő útján. Az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, illetőleg az ítélet megváltoztatását, alperes keresete szerinti marasztalását kérte. Előadta, az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, azonban a bizonyítási kötelezettséget és bizonyítási terhet tévesen alkalmazva, a feltárt tényállásból téves jogi következtetést levonva hozott érdemi határozatot. A Pp. 3.§ (4) bekezdése szerinti tájékoztatása téves volt, nem igazodott a kereseti kérelmekhez. Az elsődleges keresete vonatkozásában a perben nem volt vitás, az alperestől kapott „portfólió elszámolások” az alperesi munkavállalójától,ól származtak, akinek munkaköri kötelessége volt ügyfelek részére befektetési

szolgáltatások nyújtása. Az alperes azon állítását, miszerint a portfólió elszámolásra nézve nem rendelkezett cégjegyzési jogosultsággal, és az „különben is” hamisítvány, semmivel nem tudta alátámasztani. A „portfólió elszámolás” alkalmas az alkalmazotti vélelmezett képviselő megállapítására, így az alapján az alperest kötelezettségek terhelik. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a „portfólió elszámolás” elnevezésű okiratokat valótlan tartalmúnak, bűncselekmény leplezése céljából készültnek minősítette. Az eljárásban azonban nem került bizonyításra az a tény, ezek az iratok bármilyen bűncselekmény leplezése céljából készültek volna, és az abban foglaltak valótlanok is lennének. Sérelemzte, az elsőfokú bíróság a másodlagos keresetet azon okból utasította el, az alperesi jogelődök felperesi jogelődök által az ügyfélszámlájukra utalt összegeket a peres felek között fennálló, vagyonkezelési jogviszonyra való hivatkozással teljesítették. Az eljárásban, leszámítva a vagyonkezelési szerződés egy rendelkezését, bizonyíték szintén nem merült fel. Ez az egy hivatkozott rendelkezés maximum - de a felperes álláspontja szerint arra sem - arra lehet alkalmas, a vagyonkezelési szerződésben megjelölt nyolc napos határidőn belül érkezett jóváírások sorolhatók a vagyonkezelési szerződés hatálya alá, a későbbiekben érkezett felperesi utalások biztosan nem kapcsolhatók össze automatikusan a vagyonkezelési jogviszonnyal. A 8 napon túl érkezett összegek vonatkozásában az alperes nem tudta bizonyítani, azokat nem a számlaszerződés, hanem a vagyonkezelés keretében kapta, így a bizonyítatlanság következményeit az ő terhére kellett volna értékelni. A vagyonkezelési szerződés fennálltával ugyanis az alperes nem mentesül a számlavezetési jogviszonyból fennálló kötelezettségei alól, és a felperesi jogelődök számláján csak és kizárólag a számlaszerződésben rögzített rendelkezések szerint járhat el. Az alperes az első fokú eljárásban nem bizonyította azt sem, a peres felek között a szerződés vagyonkezelési jogviszony tartalommal is megtöltésre került, az alperes nem igazolta az általa állított számla terhelések a vagyonkezelési szerződés alapján történtek volna, és a vagyonkezelési szerződés vagy a számlaszerződés alapján az évek során bármilyen okiratot (elszámolást, kimutatást, üzleti igazolást stb.) megküldött volna a felperesi jogelődök részére. Az alperes által csatolt szerződések félreérthetőségéből eredően szintén az alperes terhére kedvezőtlenebb értelmezést kellett volna alkalmazni az elsőfokú bíróságnak a Ptk. 207.§-a alapján, mert a szerződéses feltételeket az alperes, mint általános szerződési feltételeket alkalmazta, és a felperesi jogelődök a jogviszonyban fogyasztónak minősültek.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján, valamint felperes másodfokú perköltségben marasztalását. Az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva hangsúlyozta, tekintve a portfólió elszámolás valóságtartalmát kétségbe vonta, felperest terhelte az okirat tartalma valóságának bizonyítása. E kötelezettségének felhívás ellenére sem tett eleget, de a keresetében maga is a portfólió elszámolásokra, mint fiktív kimutatásokra utalt, ezáltal a felek lényegében egyező előadása alapján az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette az elszámolásokat valótlan tartalmúaknak. A másodlagos kereseti kérelemre nézve arra hivatkozott, az állomány átruházásig hatályban volt vagyonkezelési szerződések értelmében a befektetési állomány kezelése a vagyonkezelő saját

döntése alapján történt, e jogviszonyból eredő viták elbírálására azonban a Tőzsdei Választottbíróság jogosult. Az állományátruházást követő be- és kifizetések egyenlegét tekintve felperest kár nem érte, megalapozatlan ezen okból a kártérítési igénye.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A felperesi jogelődöknek az alperesi jogelőd-vel 2001. június 25-ig nem vitásan párhuzamosan két szerződése állt fenn, számlaszerződés és vagyonkezelési szerződés. (Az utóbbi a 2001. június 25-i „ügyfélállomány” átruházásakor megszűnt.)

A felperesi jogelődökkel létrejött szerződések megkötése időpontjában hatályban volt az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről szóló 1996. évi CXI. törvény (Épt.) 3.§ (2) bekezdésében foglalt értelmező rendelkezései szerint a befektető az a személy, aki a kibocsátóval, befektetési szolgáltatóval vagy más befektetővel kötött szerződés alapján saját vagy más pénzét, egyéb vagyontárgyát részben vagy egészben az értékpapír-piac, illetve az értékpapír-tőzsde hatásaitól teszi függővé, kockáztatja (6. pont), a portfólió kezelés az ügyféllel kötött egyedi szerződésben adott általános megbízás alapján értékpapírból, illetőleg más befektetési eszközből befektetés-állomány megvétele vagy átvétele a portfólió egyes elemeinek eladása, vásárlása, az azokhoz kapcsolódó jövedelmek beszedése, újrabefektetése, az átvett eszköz értékének megőrzése és növelése, az ügyfél javára optimálisan biztosítható hozam elérése érdekében (40. pont), míg az ügyfélszámla az ügyfélnek vezetett olyan korlátozott rendeltetésű pénzforgalmi számla, amely kizárólag a befektetési szolgáltatással és az értékpapírban foglalt kötelezettségen alapuló fizetéssel kapcsolatos elszámolás lebonyolítására szolgál (47. pont).

A 4.§ (1) bekezdés d) pontja szerint a portfólió kezelés befektetési szolgáltatási, az ügyfélszámla vezetés kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységnek minősült.

A 90.§ (1)-(2) bekezdése úgy rendelkezett, a forgalmazó az ügyfélszámlán tartja nyilván a számlatulajdonost megillető bevételt és a számláról teljesíti a számlatulajdonost terhelő kifizetést. Az ügyfélszámlán kizárólag a számlavezető befektetési szolgáltatási tevékenysége körébe tartozó ügylethez kapcsolódó pénzforgalom bonyolítható le.

A befektetési szolgáltatás, portfóliókezelés és ügyfélszámla-vezetés tehát egymáshoz szorosan kapcsolódott.

A Ptk. 318.§ (1) bekezdése szerint a szerződésszegésért való felelősségre is alkalmazandó Ptk. 339.§-a értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

A Ptk. 348.§ (1) bekezdése szerint, ha alkalmazott a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a károsulttal szemben a munkáltató felelős.

A Pp. 3.§ (3) bekezdése értelmében a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - főszabályként a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. E jogszabályhely azt is kimondja, a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A Pp. 141.§ (2) bekezdése szerint a bíróság - ha ez a tényállás megállapításához szükséges -, a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére és lefolytatja a bizonyítási eljárást. A fél köteles a fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elsegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni.

A (6) bekezdés értelmében pedig, ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevétele nélkül határoz.

A Pp. 164.§ (1) bekezdésének a bizonyítási teherre vonatkozó szabálya szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A Pp. 196.§ (1) bekezdés d) pontja értelmében a magánokirat teljes bizonyító erejű magánokirat, azaz ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, a kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta vagy magára kötelezőnek ismerte el, akkor is, ha azt a gazdálkodó szervezet által üzleti körében állították ki és szabályszerűen aláírták.

A Pp. 197.§ (1) bekezdése szerint a magánokirat valódiságát csak akkor kell bizonyítani, ha azt az ellenfél kétségbe vonja, vagy a valódiság bizonyítását a bíróság szükségesnek találja.

A Pp. 206.§ (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Pp. idézett rendelkezéseiből leszűrhető, a polgári peres eljárás szabad bizonyítási rendszerében a peranyag szolgáltatásának, a szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátásának, illetve a bizonyítás indítványozásának kötelezettsége a feleket terheli.

A bíróság pedig az ehhez szükséges tájékoztatással, megfelelő határidő tűzésével, a mulasztás jogkövetkezményére figyelmeztetéssel köteles felhívni a feleket kötelezettségeik teljesítésére.

A bizonyítás indítványozásának, a bizonyítási kötelezettség teljesítése elmulasztásának jogkövetkezménye pedig a bizonyításra kötelezett felet terheli. Ez irányadó abban az esetben is, amennyiben a kereset alapjául szolgáló magánokirat valódiságát az ellenérdekű fél kétségbe vonta.

Az adott ügyben a felperes elsődleges kártérítési keresetét a befektetési szolgáltatási tevékenységként definiált portfólió kezeléshez kapcsolódó 2003. június 18-i keltezésű portfólió elszámolásokra, másodlagos kereseti kérelmét az ügyfélszámlák negatív egyenlegére, a jogelődai által befizetett és részükre alperes, illetőleg alperes jogelődai által vissza nem fizetett összegek különbözetére alapította, egyebek mellett alperes, illetőleg jogelődai ügyfélszámla vezetési szerződéses kötelezettsége megszegését állítva.

Alperes az elsődleges kereseti kérelem tekintetében kétségbe vonta a portfólió elszámolás valódiságát, érvényességét, s erre nézve bizonyítékokat szolgáltatott.

Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor az okiratok valódiságának kétségbevonását követően a felperes bizonyítási terheként jelölte meg a portfólió igazolásokban szereplő összegek valóságtartalmának bizonyítását, és akkor sem, amikor a bizonyítás elmulasztásának jogkövetkezményét, az okiratok követelés bizonyítására alkalmatlan volta folytán, az elsődleges kereseti kérelem elutasításával vonta le, az idézett Pp. rendelkezések helyes alkalmazásával, a

bizonyítékok, perbeli adatok helyes értékelésével helytállóan megállapítva a hivatkozott okiratok fiktív voltát.

Tévesen hivatkozott a felperes fellebbezésében is arra, a per során nem merült fel adat a portfólió elszámolás valótlán tartalmára, s ezzel szemben ne terhelte volna a valós tartalom bizonyításának kötelezettsége. Egyebek mellett a által készített szakvélemény per anyagává tett részéből is az olvasható ki, a felek egy „fiktív” portfólió kimutatást kaptak.

A másodlagos kereseti kérelem elbírálásánál az eldöntendő jogkérdés abban állt, a befektetési szolgáltatási tevékenységet folytató alperesi jogelődök által felperesi jogelődökkel megkötött ügyfélszámla-szerződések a vagyonkezelési, tartalmában portfólió kezelési szerződésekhez kapcsolódtak-e, vagy esetlegesen olyan, attól független szerződésnek minősültek, amely alapján a számlákon az alperesi jogelőd a felperesi jogelődök hozzájárulása, rendelkezése nélkül tranzakciót nem hajthatott végre, s ennek folytán az ügyfélszámlán történő pénzmozgás, annak negatív egyenlegének, mint a kárigénynek a vizsgálata elkülöníthető-e a befektetési szolgáltatási tevékenység - elért hozam vagy veszteség - vizsgálatától.

A Fővárosi Ítéltábla az Épt. idézett rendelkezéseiből, a tartalmában azzal összhangban lévő szerződésekből, a számlaszerződések szerződéskötés célját a számlákon befektetési szolgáltatási, kiegészítő befektetési szolgáltatási, valamint árutőzsdei tevékenység végzésében megjelölő rendelkezéséből, az alperesi jogelőd üzletszabályzatának idézett rendelkezéséből, így különösen a 6.2. pont azon rendelkezéséből, amely szerint a társaság az ügyféllel kötött portfóliókezelési megállapodás alapján az ügyfél által rendelkezésre bocsátott pénzeszközöket a portfóliókezelési megbízási szerződésben meghatározott feltételekkel kezeli, s abból, hogy e szerződés a társaságnak általános felhatalmazást, „szabadkezet” adott a befektetésekre, úgy ítélte meg, a két szerződés szorosan összefüggött, az ügyfélszámla a befektetési szolgáltatási tevékenységhez kapcsolódott.

A felek által sem vitatottan, felperesi jogelődök az ügyfélszámlára a szerződéskötéseket követően több alkalommal utaltak pénzösszegeket, összességében 155.000.000 forintot, a 150.000.000 forintot, s az sem vitás, részükre több esetben kifizetések történtek.

Mindezen körülmények azt támasztották alá, felperesi jogelődök az ügyfélszámlájukra átutalt összegeket befektetési célra szánták, az alperesi jogelőd kezelésébe adták, függetlenül attól, azok befizetésére a vagyonkezelési szerződéskötést követő 8 napon belül került-e sor. A perben ennek ellenkezőjére nem merült fel adat, felperes sem hivatkozott olyan bizonyítékra, melyben jogelődei a befektetési szolgáltatás nyújtása céljából megnyitott ügyfélszámlára utalt összegek tekintetében az alperesi jogelőd azzal való rendelkezését kizárták volna. Amennyiben felperes azon érvelése, mely szerint esetlegesen is csak a 8 napon belüli átutalások lehetnének figyelembe vehetők, helyes lenne, az alperes, illetőleg jogelődei miként fizethettek visszanak az 1999. december 7-én befizetett 30.000.000 forintra 2007. július 8-ig 110.188.105 forintot, míg a által 1999. december 14-én befizetett 50.000.000 forintra 2007. július 3-ig 131.915.414 forintot, ha nem azon okból, hogy a felek a 8 napon túli befizetéseket is a vagyonkezelés

körébe tartozónak tekintették. Egyébiránt a perben nem merült fel adat arra, felperesi jogelődök, illetve felperes, annak ellenére, állítása szerint még a 8 napon belül befizetett összegek sem minősülnek a vagyonkezelés körébe tartozónak, alperesnél, illetve jogelődeinél a vagyonkezeléshez kapcsolódó portfólió elszámolásokat megkérdőjelezte volna.

Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen ítélte meg a két szerződés összefüggő voltát, s azt is, 2001. június 25-ig csakis együttesen voltak vizsgálhatók. Úgyszintén helyesen állapította meg, a felek a vagyonkezelési szerződésből eredő jogvitáik elbírálására a Budapesti Értéktőzsde és Árutőzsde Állandó Választottbíróságának illetékességét kötötték ki, így a vagyonkezelési szerződés körében elért veszteség megtérítése iránti kártérítési igény érvényesítésére felperes a választottbíróság előtt jogosult. E két jogviszony sajátos összekapcsolódásából, a befektetés eredményének ügyfélszámlán vezetéséből az is következik, a vagyonkezelési szerződéstől elkülönülten nem vizsgálható kárigényként az a különbözet, amely a felperesi jogelődök által az ügyfélszámláikra 2001. június 25-ig átutalt és részükre ugyanezen időpontig kifizetett összegek különbözetében mutatkozik meg.

Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte a további bizonyítást.

Ugyancsak helytálló álláspontra helyezkedett akkor, amikor a 2001. június 25-ét követően történt be- és kifizetések egyenlegét vizsgálva az állapította meg, felperesi jogelődök az ügyfélszámlára befizetett összegeiknél (befektetéseiknél) magasabb összeget kaptak vissza, így negatív egyenleg hiányában kár sem érhette őket.

Helytálló tehát az elsőfokú bíróság határozatának másodlagos keresetet elutasító rendelkezése is.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel rámutat a Fővárosi Ítéltábla, a kereseti kérelmek elbírálása szempontjából nem volt a szerződéseknek olyan rendelkezése, amely tekintetében a Ptk. felperes által hivatkozott 207.§ (2) bekezdése alkalmazásának helye lehetett volna.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-a alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2011. április 8.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző